

РЕШЕНИЕ

№ 13592

гр. София, 05.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 175 СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ

при участието на секретаря РОЗАЛИЯ ИВ. ГЕОРГИЕВА
като разглежда докладваното от ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ Гражданско дело № 20221110143319 по описа за 2022 година

Съдът е сезиран с искова молба, подадена от Е. Д. М. срещу Софийски градски съд, с която е предявен осъдителен иск с правно основание чл. 26 ЗОДОВ за заплащане на сумата от 20 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди вследствие на нарушаване изискването за разглеждане в разумен срок на гр.д. № 16604/2018г. по описа на СГС, ГО, 22-ри състав, за периода от 30.12.2018г. до 19.07.2022г., ведно със законната лихва, считано от 30.12.2018г. до окончателното изплащане на вземането.

Ищецът твърди, че противоправното деяние на ответника се изразявало в бавене на производството по гр.д. № 16604/2018г. по описа на СГС, ГО, 22-ри състав, по което нямало никакво движение за процесния период. Производството по делото не било приключило, поради което ищецът не бил подавал заявление по реда на глава 3а от ЗСВ. Сочил, че бавенето на делото в продължение на четири години причинило на ищеца стрес и нерви, страх, несигурност, отчаяние, безизходица, безпокойство, претърпял болки и страдания, не могъл да спи и да се храни. Моли съдът да уважи предявения иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, в който развива съображения за допустимост, но неоснователност на иска. Оспорва ищецът да е претърпял описаните в исковата молба неимуществени вреди. Действително делото било образувано на 11.12.2018г. и към настоящия момент било висящо, но счита, че не били налице предпоставките за присъждане на обезщетение. От момента на образуване на делото съставът на СГС бил действал ритмично и постоянно бил извършвал необходимите процесуални действия, като не бил проявил поведение, с което да е забавил разрешаването на правния спор. По делото били налице два отвода на съдии, които били оправдани от изискването за справедлив процес, а след това били полагани изключителни усилия от съдията-докладчик в рамките на продължителен период от време да осигури правна помощ

на ищеца. Сочи, че ищецът водел изключително много дела срещу най-различни субекти, включително СГС, което водело до това, че съдиите от състава на СГС били добре запознати с личността и процесуалното поведение на ищеца, което затруднявало изграждането на обективно вътрешно убеждение. С оглед на това счита направените отводи за законосъобразни и своевременно предприети действия, които целят осигуряване на справедлив процес. Сочи, че множеството дела затруднявало процеса по осигуряване на правна помощ на ищеца с оглед невъзможността да се осигури адвокат, който да поеме защитата му. Моли съдът да вземе предвид натовареността на СГС, която можела да се вземе предвид като извинителен критерий, когато държавата е предприела мерки за разрешаване на проблема, каквито в случая били предприети. Сочи, че ищецът също бил допринесъл с поведението си за натовареността на СГС. Моли съдът да отхвърли предявения иск, евентуално да определи справедлив размер на обезщетението в съответствие с гореизложеното. Претендира разноски.

Прокуратурата на Република България чрез прокурор Кирил Въжаров е изразила становище за неоснователност на предявените искове.

След като взе предвид изложеното в исковата молба и отговора на исковата молба, събраните доказателства по делото и изявленията на страните в съдебно заседание, съдът намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Исковата молба е редовна, а предявеният с нея иск е процесуално допустим. Между страните няма спор и от изискания препис се установява, че към датата на депозиране на исковата молба по настоящото дело, производството пред СГС, образувано по подадената от ищеца искова молба е все още висящо. Както е възприето в съдебната практика /Решение № 210 от 15.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 3053/2014 г., III г. о., ГК/ допустимостта на иска по чл. 26 ЗОДОВ за обезщетение на вредите от нарушение на правото по чл. 6, § 1 ЕКЗПЧОС по висящо производство не е обусловена от абсолютните процесуални предпоставки на чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ - да е изчерпана административната процедура за обезщетение на вредите по реда на глава трета "а" от ЗСВ и да няма постигнато споразумение.

По така предявения иск в доказателствена тежест на ищеца е да установи следните обстоятелства: че е страна по гр.д. № 16604/2018г. по описа на СГС; наличието на нарушаване изискването за разглеждане на делото в разумен срок от ответника през процесния период; вида и характера на претърпените неимуществени вреди, както и наличието на пряка причинно-следствена връзка между вредите и забавата при разглеждане на делото.

В доказателствена тежест на ответника е да докаже, че е предприел необходимите действия за осигуряване разглеждането на делото в разумен срок, както и възраженията си относно приноса на ищеца за забавеното производство по делото.

В конкретния случай с определения от 12.01.2023г., в което е обективиран проектът за доклад, обявен за окончателен в проведеното съдебно заседание на 28.02.2023г. съдът на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване между страните следните обстоятелства: че ищецът по настоящото дело е ищец по гр.д. № 16604/2018г. по описа на СГС, както и че делото е образувано на 11.12.2018г. и е висящо към датата на исковата молба.

От приетия препис от гр.д. № 16604/2018г. по описа на СГС се установява следното.

Делото е образувано на 11.12.2018г. по искова молба на Е. Д. М. срещу Народното събрание и срещу Министерството на вътрешните работи за заплащане на сумата от 100 000

лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди, вследствие на организирана от ответниците негативна медийна кампания и клевети срещу него за периода от 15.09.2009г. до 23.10.2018г. Сочи се наличие на множество медийни изявления на бившия министър на вътрешните работи Цветан Цветанов, които съдържали обидни квалификации към ищеца и му приписвали извършването на престъпление. С исковата молба е направено искане за освобождаване от внасяне на държавна такса и допускане на правна помощ. Ищецът е посочил, че предпочита като служебен адвокат да му бъде назначена адв. Галина Иванова.

На 11.12.2018г. делото е разпределено на съдия Галя Вълкова, председател на I-15 състав.

На 03.06.2019г. съдията-докладчик по делото е оставил същото без движение с указания за конкретизиране на обстоятелствата, на които се основава исковата претенция срещу всеки от двамата ответници.

На 04.06.2019г. и 21.06.2019г. ищецът Е. Д. М. е подал молби-уточнение във връзка с дадените му указания, като е потвърдил искането си за допускане на правна помощ. Представена е декларация за семейно и имуществено състояние и удостоверение от ГД „ИН“.

С определение от 09.07.2019г. съдията-докладчик по делото се е отвел на основание чл. 22, ал. 1, т. 6 ГПК. Отводът е мотивиран с постановени вече отводи на съдията-докладчик по други дела с участието на ищеца, по които последният изразявал съмнение в безпристрастността на съдиите от СГС.

На 10.07.2019г. делото е разпределение на съдия-докладчик Екатерина Стоева.

С определение от 12.07.2019г. съдията-докладчик по делото се е отвел на основание чл. 22, ал. 1, т. 6 ГПК със сходни мотиви.

На 15.07.2019г. делото е разпределено на съдия-докладчик Милена Михайлова.

С две определения от 09.10.2019г., съдията-докладчик е освободил ищеца от заплащане на такси и разноски по делото, предоставил му е правна помощ и е разпоредил изпращане на искане до САК за определяне на служебен адвокат на ищеца по реда на ЗПП.

С уведомително писмо, издадено на 10.10.2019г. за адвокат на ищеца е определен адв. Е. Николов.

С определение от 07.11.2019г. същият е назначен за адвокат на ищеца в производството и адвокатът е уведомен за дадените от съда указания за уточняване на исквете.

С молба от 19.11.2019г. назначеният адвокат е уведомил съда, че не разполага с компетентност по дела, основаващи се на ЗОДОВ, поради което не може да осъществи защитата на ищеца. Моли да бъде заменен.

С определение от 20.11.2019г. съдът е освободил адв. Е. Николов и е разпоредил искане до САК за определяне на друг адвокат на ищеца.

С уведомително писмо, издадено на 21.11.2019г. за адвокат на ищеца е определен адв. Илиян Ангелов.

С определение от 20.11.2019г. същият е назначен за адвокат на ищеца.

На 21.11.2019г. така определеният адвокат е уведомил съда, че е в продължителен болничен поради претърпяна операция, поради което моли да бъде заменен.

С определение от 25.11.2019г. съдът е освободил адв. Илиян Ангелов и е изпратил искане за определяне на друг адвокат.

С уведомително писмо, издадено на 27.11.2019г. за адвокат на ищеца е определен адв. Тервел Раев.

С определение от 04.12.2019г. съдът е назначил същия за процесуален представител на ищеца и адвокатът е уведомен за дадените от съда указания за уточняване на исквете.

След неуспешни опити за връчване на книжата на адвоката, а 24.02.2020г. същият е подал молба, с която също се е отвел от защитата на ищеца е поискал от съда да бъде заменен с мотиви за здравословни проблеми и претърпяна операция.

С определение от 25.02.2019г. съдът е освободил адв. Тервел Раев и е изпратил искане за определяне на друг адвокат.

С уведомително писмо, издадено на 26.02.2020г. за адвокат на ищеца е определен адв. Петър В..

С определение от 09.03.2020г. съдът е назначил същия за процесуален представител на ищеца и адвокатът е уведомен за дадените от съда указания за уточняване на исквете.

С молба от 14.05.2020г. адвокатът е уведомил съда, че поради продължително лечение съобразно представен болничен лист, не може да поеме защитата на ищеца.

С определение от 02.06.2020г. съдът е освободил адв. Петър В. и е изпратил искане за определяне на друг адвокат.

С уведомително писмо, издадено на 03.06.2020г. за адвокат на ищеца е определена адв. Галина Иванова.

С определение от 09.06.2020г. съдът е назначил същата за процесуален представител на ищеца и адвокатът е уведомен за дадените от съда указания за уточняване на исквете.

Съдът е връчил препис от книжата на адв. Иванова на 23.06.2020г., но последната не е изпълнила дадените от съда указания.

С разпореждане от 02.10.2020г. съдът разпоредил уведомяване на САК за бездействието на адвоката да поеме защитата на ищеца.

С определение от 10.11.2020г. съдът е констатирал, че адв. Иванова не изпълнява възложената ѝ правна помощ, което налага тя да бъде освободена и за адвокат на ищеца е назначен Е. Николов.

С молба от 24.11.2020г. адвокатът се е отвел от защитата на ищеца поради липса на компетентност.

С определение от 03.12.2020г. съдът е освободил адв. Е. Николов и е изпратил искане за определяне на друг адвокат.

С уведомително писмо, издадено на 04.12.2020г. за адвокат на ищеца е определен адв. Петър Петров.

С молба от 14.12.2020г. така определеният адвокат се е отвел от защитата на ищеца с мотиви, че по висящо дело защитава насрещната страна спрямо ищеца Е. М., поради което е налице конфликт на интереси.

С разпореждане от 16.12.2020г. съдът е разпоредил изпращане на ново искане до САК.

С уведомително писмо, издадено на 22.12.2020г. за адвокат на ищеца е определен адв. Румен Ангелов.

С определение от 11.01.2021г. съдът е назначил същия за процесуален представител на ищеца и адвокатът е уведомен за дадените от съда указания за уточняване на исквете.

С молба от 15.02.2022г. адвокатът е уведомил съд, че не може да поеме защитата, тъй като не притежава опит в дела по прилагане на правото на Европейския съюз.

С определение от 16.02.2021г. съдът е освободил адв. Румен Ангелов и е разпоредил изпращане на ново искане до САК.

Искането е изпратено на 18.02.2021г., но по делото не е постъпило уведомително

писмо от САК за определяне на адвокат. Затова с определение от 03.06.2021г. съдът отново е разпоредил изпращане на искане до САК.

С уведомително писмо, издадено на 04.06.2021г. за адвокат на ищеца е определена адв. Нели Медарова.

С определение от 08.06.2021г. съдът е назначил същата за процесуален представител на ищеца и адвокатът е уведомен за дадените от съда указания за уточняване на исквете.

При опит за връчване на книгата, адв. Медарова не е открита на посочения в уведомителното писмо адрес. Затова с разпореждане от 20.07.2021г. съдът е изискал от САК актуален адрес и телефон на адвоката.

Със заповед № РД-08-4882 от 20.08.2021г. на Председателя на СГС досегашният докладчик по делото съдия Нели Маринова е определена за председател на друг съдебен състав, а за председател на разглеждащия делото I-22 състав е определен съдия Валентин Борисов.

На 20.10.2021г. по делото е постъпило писмо от САК с посочен актуален адрес на адвокатата и на 21.10.2021г. съдът е разпоредил връчване на него. Адресът е посещаван на 26.10.2021г. и 13.12.2021г., но адвокатът не е открит.

С определение от 16.12.2021г. съдът е освободил адв. Нели Медарова и е разпоредил изпращане на ново искане до САК.

С уведомително писмо, издадено на 22.12.2021г. за адвокат на ищеца е определена адв. Е.ия Хубенова.

С определение от 30.12.2021г. съдът е назначил същата за процесуален представител на ищеца и адвокатът е уведомен за дадените от съда указания за уточняване на исквете.

Препис от книгата са връчени на адв. Хубенова на 05.01.2022г., но дадените от съда указания за отстраняване на нередовности на исковата молба не са изпълнени.

С оглед на това, с определение от 24.01.2022г. съдът е върнал подадената от Е. Д. М. искова молба и е прекратил производството по делото.

Делото е изпратено на САС по частна жалба през м.02.2022г. След отмяна на определението от ВКС, делото е върнато на СГС на 18.07.2022г.

С определение от 19.07.2022г. СГС е приел, че предявените икове са с правна квалификация чл. 1, ал. 1 и ал. 2 ЗОДОВ и касаят вреди от действия на административни органи. С оглед на това съдът е прекратил производството по делото и е изпратил същото по подсъдност на Административен съд София-град. Определението е влязло в сила на 12.08.2022г. и е изпратено на АССГ на 22.08.2022г.

След повдигната от АССГ препирня за подсъдност и разрешаването ѝ от смесен състав на ВКС и ВАС, делото е върнато на СГС на 01.12.2022г. Към този момент предходният докладчик по делото, съдия Валентин Борисов, вече не е бил съдия в този съд, поради което делото е разпределено на съдия Стилияна Григорова.

С определение от 05.12.2022г. съдията-докладчик се е отвел от разглеждане на делото с мотиви, че по друго дело вече е постановил съдебен акт, с който е разгледан въпросът за противоправността на част от деянията, посочени в исковата молба.

На 05.12.2022г. делото е разпределено на съдия Любка Голакова

С определение от 13.12.2022г. съдията-докладчик се е отвел от разглеждане на делото с мотиви, че липсата на изработени от ВСС правила или законови норми, които да определят максималния брой дела, които могат да бъдат разпределени на един съдия в рамките на една година при отвод на останалите съдии, поставя съдиите, разглеждащи тези дела в невъзможност да осигурят разглеждането и решаването на делата в разумен срок.

На 15.12.2022г. делото е разпределено на съдия Радост Бошнакова.

С разпореждане от 26.01.2023г. съдията-докладчик по делото е дал нови указания на ищеца за отстраняване нередовностите на исковата молба.

Съдът, като съобрази изложената по-горе хронология, намира следното. Производството по чл. 26 ЗОДОВ касае единствено вредите от нарушение на правото на разглеждане на делото в разумен срок съгласно чл. 6, пар. 1 КЗПЧОС, поради което въпросът за правилността на постановените от съда актове /в частност определенията за връщане на исковата молба и за изпращане на делото по подсъдност на АССГ/, не е предмет на изследване в настоящото производство. Дори когато тези актове са неправилни и са били отменени от съответната компетентна съдебна инстанция, те отразяват вътрешното убеждение на съдията-докладчик по делото и тяхното постановяване, респективно удължаването на процеса с необходимото време за провеждане на частните производства по тяхното обжалване, не води автоматично до ангажиране отговорността на държавата за вреди от бавно правосъдие. Такава би могла да възникне само ако съответните производства са се развили в нарушение на законоустановеното изискване за разумен срок, за което пасивно легитимирани са съответните съдебни инстанции, допуснали забавата. Ето защо ответникът СГС не отговаря за забава за периода от време, през който делото е било висящо пред САС и ВКС по подадената от ищеца частна жалба /от м.02.2022г. до 18.07.2022г./ и за периода от време, през който делото е било висящо пред АССГ и е било разглеждано от смесения състав на ВКС и ВАС /от 22.08.2022г. до 01.12.2022г./.

Единственият период от време, през който делото е било висящо без предприемане на действия от съдията-докладчик, е от 30.12.2018г., /началото на процесния период по настоящото дело/ до 03.06.2019г., когато съдията-докладчик е извършил първоначална проверка на исковата молба и е дал указания на ищеца за отстраняване на констатираните нередовности. Този период от 5 месеца и 4 дни, обаче, е бил изцяло компенсиран от своевременните действия на останалите съдии-докладчици по делото, доколкото видно от гореизложеното, те са се произнасяли в изключително кратки срокове, често пъти в деня на настъпване на съответното ново обстоятелство или в рамките на една седмица от него. Като се вземе предвид натовареността на съдиите от Софийския градски съд, тези действия на останалите докладчици следва да се разглеждат като целенасочено поведение за компенсиране на първоначалната забава.

По отношение на постановените по делото отводи на съдии следва да бъде посочено, че делото е останало без съдия-докладчик поради тази причина за периода от 09.07.2019г. до 15.07.2019г., през което време са били постановени два отвода и е определен трети съдия-докладчик, който не се е отвел от разглеждане на делото, както и от 01.12.2022г. до 15.12.2022г., през което време също са били постановени два отвода и е определен трети съдия-докладчик, който не се е отвел от разглеждане на делото. Общата продължителност на периода, в който делото не е било разглеждано поради тази причина, е 22 дни, с оглед на което съдът намира, че СГС е извършил своевременно и в разумен срок необходимите действия за осигуряване разглеждането на делото от безпристрастен съдия-докладчик и гарантиране правото на достъп на ищеца до справедлив процес съгласно чл. 6, пар. 1 КЗПЧОС.

Основната причина за общата продължителност на производството пред СГС през процесния по настоящото дело период е обстоятелството, че за времето от 09.10.2019г. /датата на предоставяне на правна помощ на ищеца/ до 30.12.2021г. /датата на назначаване на последния определен от САК адвокат по реда на ЗПП/ не е било възможно да бъдат изпълнени дадените на ищеца указания за отстраняване на нередовности на исковата молба поради липса на адвокат, който да поеме защитата на ищеца по реда на ЗПП. Видно от преписа от делото, за този период от 2 години, 2 месеца и 21 дни, служебният адвокат на ищеца е бил заменен общо десет пъти, като актовете на съда за назначаване, освобождаване и изпращане на искания до САК за определяне на други адвокати по реда на ЗПП са

постановени изцяло своевременно. Своевременни са и действията на съда по връчване на назначените адвокати на преписи от книгата по делото, включително указанията за отстраняване на нередовности на исковата молба. В исковата си молба ищецът е посочил, че иска от съда, при възможност да му бъде назначен за служебен адвокат адв. Галина Иванова от САК и същата е била назначена от съда, но тя също не е поела защитата на ищеца.

Както е установено в съдебната практика /Решение № 30 от 7.05.2019г. на ВКС по гр. д. № 2125/2018г., III г. о., ГК./, обаче, обстоятелството, че съдът не е допуснал нарушение установените инструктивни срокове за произнасяне не освобождава държавата от отговорност за вреди по чл. 26 ЗОДОВ, когато разумният срок обективно е нарушен с оглед общата продължителност на производството и критериите по чл. 26, ал. 2 ЗОДОВ, стига това да не се е случило по вина на страната, претендираща обезщетение. Съдът установява осъществяването на отделните забавяния и причината, която ги е предизвикала, доколкото държавата не отговаря за забавянията, дължащи се на поведението претендиращата обезщетение страна. Тя отговаря за всички останали забавяния, в т. ч. за тези вследствие поведението на вещите лица и насрещната страна по делото, защото е длъжна да установи правила, както и спазването им, за да бъдат осуетявани последиците от недобросъвестно упражняване на права и недобросъвестно изпълняване на задължения. Съдът може да констатира причината за всяко отделно забавяне, макар това да няма значение за основателността на иска, но то има значение за мерките, които държавата е длъжна да предприеме за недопускането на други нарушения. Отговорността на държавата не е обусловена от това дали лицата от състава на съдебните органи са виновни и дали те са нарушили съществуващите правила, или са ги спазили стриктно, но въпреки това е налице забавяне над разумния срок. Затова, при основателност на иска, държавата следва да бъде осъдена чрез представляващите я процесуални субституенти за вредите от осъщественото забавяне, независимо от това дали някой, или никой от тях има, или няма причастност към осъщественото забавяне.

Горното разрешение е основано на застъпеното в практиката на ЕСПЧ разбиране, че държавата, като носител на законодателната и изпълнителната власт, при всяко положение може и е длъжна да предприеме такива действия, които да доведат до ограничаване на забавата, независимо дали тя се дължи на действията и бездействията на разглеждания делото съд. Конвенцията възлага на всяка от договарящите държави, включително и Република България, задължение, независимо от разходите, да организира съдебната си система по такъв начин, който да дава възможност на съдилищата да разглеждат делата в разумен срок.

Държавата, обаче, е длъжна също така да осигури на страната достъп до правосъдие съгласно чл. 6, пар. 1 КЗПЧОС и чл. 47 ХОПЕС, в който се включва и достъпът до правна помощ по граждански дела /в този смисъл делото *Airey v Ireland* A 32 /1979, в което ЕСПЧ потвърждава, че макар чл. 6, пар. 1 КЗПЧОС да не предвижда изрично помощ от адвокат по граждански дела, държавите могат да бъдат принудени да предоставят такава помощ, когато тя е необходима за осигуряване на реален достъп до съд/.

Именно поради тази причина в настоящата хипотеза правото на разглеждане на делото в разумен срок следва да бъде балансирано спрямо правото на страната на достъп до правосъдие, с оглед поисканата и предоставена на ищеца правна помощ, както и свързаните с нея обстоятелства по делото. В тази насока съдът намира следното.

Съгласно чл. 134, ал. 1 от Конституцията на Република България, адвокатурата е свободна, независима и самоуправляваща се. Тя подпомага гражданите и юридическите лица при защитата на техните права и законни интереси. Проявление на този конституционен принцип е нормата на чл. 2, ал. 2 ЗАДв, съгласно която при упражняването на адвокатската професия адвокатът или адвокатът от Европейския съюз се ръководи от законните интереси на клиента, които е длъжен да защитава по най-добрия начин със

законни средства. Този принцип е поставен в основата и на чл. 43, ал. 1 ЗАдв, съгласно който адвокатът или адвокатът от Европейския съюз не може да поема работа, за изпълнението на която знае или е бил длъжен да знае, че не притежава необходимите знания и подготовка. Идентично разрешение законът урежда и по отношение на адвокатите, вписани в Националния регистър за правна помощ, доколкото нормата на чл. 44, ал. 2 ЗАдв предвижда, че адвокатът или адвокатът от Европейския съюз е длъжен да води възложеното дело, по което осъществява правна помощ по реда на Закона за правната помощ, със същата грижа, както ако е бил упълномощен от клиента. Следователно при назначаване на адвокат от Националния регистър за правна помощ, същият следва незабавно да уведоми съда /като орган по чл. 25, ал. 1 ЗПП/, за всички обстоятелства от обективен характер, които го възпрепятстват да изпълни добросъвестно и с дължимата грижа възложената му защита – в това число липса на знания и подготовка в съответната материя, влошено здравословно състояние на адвоката и необходимост от болнично лечение или възстановяване от заболяване, конфликт на интереси със защитаваното лице и пр. В противен случай нормата на чл. 44, ал. 1 ЗАдв задължава адвоката да изпълни възложеното му и всеки отказ да стори това или неполагане на дължимата грижа при изпълнение на правната помощ, са противоправни, защото лишават страната от ефективна защита в процеса.

При наличие на обективни причини, поради които съответният адвокат от Националния регистър за правна помощ не може да поеме защитата на страната, съдът не разполага с правомощия да задължи адвоката да стори това въпреки изложените обстоятелства. С оглед независимия характер на адвокатурата, с такива правомощия не разполага и държавата.

Именно поради тази причина, нормата на чл. 26, ал. 5 ЗПП предвижда възможност за органа по чл. 25, ал. 1 ЗПП /в случая съда/ да замени назначения на страната адвокат. Тази норма обезпечава правото на достъп до правосъдие на страната, в чиято полза е предоставена правната помощ, доколкото осъществяването на такава от некомпетентен в съответната материя адвокат или от такъв, който поради друга обективна причина не може да изпълни в пълен обем задълженията си, е равносилно на липса на правна помощ, респективно на липса на достъп до правосъдие. Начинът, по който законът е предвидил това да се извършва – чрез освобождаване на назначения адвокат и определяне на друг по същия ред – съответства на необходимостта новоназначеният адвокат също да извърши преценка, дали е възможно да изпълни възложената му правна помощ или по отношение на него също са налице обективни пречки за това. Следователно с нормата на чл. 26, ал. 5 ЗПП държавата принципно е осигурила механизъм, чрез който да бъде гарантирано правото на достъп до правосъдие, без това да оказва съществено влияние върху правото на разглеждане на делото в разумен срок.

В настоящия случай, като се вземе предвид необходимостта от осигуряване на правна помощ на ищеца, както и броя на извършените замени на определените от адвокатската колегия адвокати – десет, от които само една е предприета при липса на обективни причини /поради бездействие на адвоката/ и СГС е уведомил за това адвокатската колегия – съдът приема, че липсата на процесуални действия по разглеждане по същество на делото през периода от 2 години, 2 месеца и 21 дни считано от 09.10.2019г. до 30.12.2021г. се явява оправдана от необходимостта държавата да осигури и гарантира на ищеца правото му на достъп до правосъдие.

Като взе предвид гореизложеното съдът намира, че с оглед всички обстоятелства по делото, общата продължителност на производството пред СГС за процесния по делото период от 30.12.2018г. до 19.07.2022г. не се явява в нарушение на установеното в чл. 6, пар. 1 КЗПЧОС изискване. Предявеният иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от това нарушение е неоснователен и следва да бъде отхвърлен изцяло.

Извън горното, по отношение на лихвата по чл. 84, ал. 3 ЗЗД следва да се посочи, че

същата би могла дължи считано от края на периода, за който се претендира обезщетение – 19.07.2022г., а не от неговото начало-30.12.2018г. /в този смисъл Решение № 50030 от 9.02.2023 г. на ВКС по гр. д. № 785/2022 г., IV г. о., ГК/.

По разноските:

При този изход от спора, право на разноски има единствено ответникът. Съобразно установената към датата на постановяване на настоящото решение съдебна практика по приложението на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ /Определение № 50005 от 7.02.2023 г. на ВКС по ч. гр. д. № 2517/2022 г., IV г. о., ГК/, в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева съгласно чл. 25, ал. 1 НЗПП.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. Д. М., с ЕГН: *****, с адрес: гр. София, ж.к. „Дружба 2“, бл. 507, вх. А, ет. 2, ап. 5, срещу Софийски градски съд, с адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 2, осъдителен иск с правно основание чл. 26 ЗОДОВ за заплащане на сумата от 20 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди вследствие на нарушаване изискването за разглеждане в разумен срок на гр.д. № 16604/2018г. по описа на СГС, ГО, 22-ри състав, за периода от 30.12.2018г. до 19.07.2022г., ведно със законната лихва, считано от 30.12.2018г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА Е. Д. М. да заплати на Софийски градски съд на основание чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ сумата от **100 лева**, представляваща юрисконсултско възнаграждение в производството.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните и на Прокуратурата на Република България като контролираща страна.

Съдия при Софийски районен съд: _____